

Részesedés — gyermekgondozási segély

Névsor a lakáskiutalásokról Kifüggesztették és megtekinthető

Sz. E.-né szegedi olvasónk múlt év szeptemberétől gyermekgondozási segélyt van. A vállalatnál közölték vele, hogy a kollektív szerződés és a nőhatározat értelmében év végi részesedésben részesül. Ez ügyben felkereste a vállalat SZTK ügyintézőjét, akitől azt a tájékoztatást kapta, hogy ha a gyermekgondozási segélyezése ideje alatt év végi részesedésben részesül, a gyermekgondozási segélyre való jogosultsága megszűnik. Kéri: tájékoztassuk arról, hogy most mitévő legyen, felveheti-e majd a kollektív szerződésben biztosított év végi részesedését vagy nem, úgy hogy a gyermekgondozási segélyt is tovább folyósítsák részére.

Az 1/1967. (II. 26.) SZOT számú határozat 1. paragrafus (1) bekezdése szerint a gyermekgondozási segély — egyéb feltételek fennállása esetén — arra az időtartamra folyósítható, amely alatt a dolgozó nő, illetőleg az

ipari szövetkezet nőtagja munkabérből, munkadíjából nem részesül, és nincs más keresőfoglalkozásból származó jövedelme sem.

A SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóságának 100—1/1972. (Tb. K. 1—2) számú utasításában a fenti SZOT-szabályzat végrehajtásával kapcsolatban megjelent jogmagyarázata szerint a gyermekgondozási segély akkor illeti meg a dolgozó nőt — a jogszabályokban előírt feltételek fennállása esetén —, ha a gyermek gondozása céljából fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe. A fizetés nélküli szabadság ideje alatt is megilleti a dolgozó nőt mindazok a juttatások, kedvezmények — ha csak a jogszabály kivételt nem tesz —, amelyek nem kifejezetten a munkavégzésével vannak kapcsolatban.

A fenti jogmagyarázatot világosan kimondja, hogy az a dolgozó nő, aki egyéb jogcímen vagy a gyermek gondozása céljából ugyan, de nem segéllyel egybekötöttten van fizetés nélküli szabadságon, részesülhet a munkabéren felül nyújtott vállalati juttatásban. Az említett időtartam alatt biztosított év végi részesedés a dolgozó nőt a gyermekgondozási segély folyósításának idejéig megelőzően végzett munkája alapján illeti meg, ezért nem tekinthető olyan jövedelemnek, amelynek a segélyezés időtartama alatt juttatását a SZOT-szabályzat kizárja.

Fentiekhez hasonló indokok alapján a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatósági jogmagyarázata szerint azonos elbírálás alá vonhatók azok az esetek, amikor a vállalat a dolgozó nő részére a gyermekgondozási segélyezése ideje alatt biztosítja a természetbeni járandóságot (például illetményföld, textiltulajvány, stb.) vagy a szociális és kulturális juttatásokat (például segély, üdülés stb.). Idetartozik még a jutalom is.

A fenti ismertetett jogmagyarázatot értelmében olvasónk nyugodtan felveheti a vállalat által a kollektív szerződésben a béren felüli juttatásokat azzal, hogy azok, a gyermekgondozási segélyezés folyósítását nem befolyásolják.

Dr. V. M.

HÁZASSÁG

I. kerület

Szeged: Fekete Péter és Hegedűs Lenke, Dobó Károly és Hegedűs Zsuzsanna, Csizsár András és Vajda Zsuzsanna, Faragó Sándor és Király Éva, Szilágyi Attila és Rakonczai Erzsébet, Buczkó István és Balogh Erika, Peleskei Zoltán és Mihály György, Kalmár János és Kovács Katalin, Kiss Zoltán és Schmidt Valéria házasságot kötöttek.

II. kerület

Szeged: Sipos István és Tóth Ernesztina, Gera Sándor József és Vida Erika, Cecília, Masa Imre és Ötványi Mária, Buda László Tibor és Pintér Borbála házasságot kötöttek.

III. kerület

Szeged: Bozsó Imre és Kalmár Irén, Hevesi Mihály és Márta Katalin házasságot kötöttek.

SZÜLETÉS

I. kerület

Szeged: Karsai Sándornak és Tóth Ilonának Sándor, Fuchs Mihálynak és Berta Piroskának Zoltán, Pernecki Mihály Pálnak és Szabados Mária Rozánnak Tibor, Igaz Istvánnak és Zsemberi Katalin Evának Katalin Eszter, Pozsár Zoltánnak és Csúri Etelkának Mónika Beáta, Mészáros Istvánnak és Csikós Erzsébet Klárának Ildikó Erzsébet, Péterfy Jenő Jánosnak és Polgár Magdolnának Magdolna Mónika, Börcsök Józsefnek és Szokolai Gyöngyvér Irénnek Gábor, Papp Ferencnek és Batta Juliánnak Éva, Csányi Imrénének és Batács Evának László, Meiernik-Répas Mihálynak és Gém Margitnak Margit Veronika, Meiernik-Répas Mihálynak és Gém Margitnak Mihály Ferenc, Vince Tibornak és Kovács Magdolnának Tibor, Kerekes Sándornak és Kovács Ilonának Mónika, Börcsök Istvánnak és Farkas Katalinnak Árpád, Pesti Ferencnek és Zánóc Mária-nak Ferenc, Vass Károlynak és Tóth Margitnak Károly, Dobó Imrénének és Böka Rozáliának Róbert, Orosz Jánosnak és Barta Ilona Katalinnak János, Kondász Györgynek és Nagy Mária-nak Attila, Orodán Andrásnak és Pataki Melinda Zsuzsannának András Róbert, Fritz Mihály Ödönnek és Füz Veronikának Rolf, Bohus Pálnak és Beianka Mária Katalinnak Andrea, Korom Dező Gergelynek és Lakatos Ilona Magdolnának Csilla Erzsébet, Veleg Istvánnak és Kovács Veronikának István, Bozsó Istvánnak és Apró Piroskának Zoltán, Molnár István Géának és Szántó Zsuzsannának Agnes, Molnár István Géának és Szántó Zsuzsannának Judit, Sipőcz Jenő Ernőnek és Oláh Ilonának Tamás Jenő, Szikula Ferenc Ödönnek és Farkas Mária-nak Gellért, Benák József Istvánnak és Vass Erzsébet Etelkának Zsuzsanna, dr. Simon Lajosnak és dr. Talpás Gizellának Barbara, Szekeres Károlynak és Nagy Piroskának Olga Piroška, Aszódi Jánosnak és Ocskai Zsuzsannának János, Pápay Károly Lászlónak és Rozsos Katalinnak Nikolett, Zádori Gyulának és Adók Gizella Erzsébetnek Szabolcs, Szalma Sándornak és Török Ilonának Zsuzsanna, Nemes István Endrénének és Miklós Eszternek Péter István, Neu-

Családi események

mann György Józsefnek és Bánfi Ilonának György, Bata Istvánnak és Császár Zsuzsannának István, Bozó Mihálynak és Abraham Rozáliának Mária nevű gyermekük született.

III. kerület

Szeged: Loboár Antal Lászlónak és Berta Veronikának Róbert, Polonkay Sándornak és Kéri Anikónak Roland, Szabó László Ferencnek és Papp Zsuzsannának Zsuzsanna, Tápai István Szilveszternek és Bozsák Margit Magdolnának István, Nagy Mihály Istvánnak és Csányi Mária-nak Márta Mária, Vida Mihálynak és Császár Mária Magdolnának Ildikó, Deák Mihály Antalnak és Plaki Editnek Tamás, Pálmai Antal Józsefnek és Surányi Mária-nak Antal Zoltán, Siflis Géza Imrénének és Pozsonyi Evának Emese, Búza Lászlónak és Kisagócsi Erzsébetnek László, Ördög Gábornak és Gáll Mária-nak Zsófia Katalin, Tóth Istvánnak és dr. Szekeres Ágnes Mária-nak Péter István, Jenői Lajos Péternek és Szőke Veronika Mária-nak Nikolett, Kiss Istvánnak és Kis Irénnek Zoltán, Komócsin Györgynek és

Mórath Ibolyának Anett, Sávo-lyi Zoltánnak és Zsótér Eszternek Anikó, Weiser Ernő Flóriánnak és Posta Mária-nak Mari-ann nevű gyermekük született.

HALÁLOZÁS

I. kerület

Szeged: Kabók Dezsóné Nagy Terézia, Szécsi József, Székács István, Santa Vince, Medovorszki György, Kis Mihály, Sörös Jánosné Nyári Erzsébet, Martonosi József, Pölös József, Pintér Márton, Juhász Mihályné Stróbi Júlia, Jármai György, Komáromi Zsolt, Kovály Józsefné Szabó Piroška, Kunkel József, dr. Kugel Dezsóné Weisz Vilma, Hujber Bálintné, Tóth Margit, Regdon Imre István, Kéri Róbert, Kolompár Mária, Csikós József Mihály, Gál Egonné Müller Júlia meghalt.

II. kerület

Szeged: Rácz András, Kaszta Dezsóné Varró Ida, Torjai Ferencné Káthy Julianna, Fetter István meghalt.

III. kerület

Szeged: Rácz Vilmos Jánosné Dáni Julianna, Unger András, Vajda Miklós, Rákóczy János, Rovó Mihály, Komáromi Anita Csilla, Simon Antal, Tóth Nándor Baráczius Erzsébet, Soós János, Vida Ildikó, Búza László, Klénó Györgyné Berta Anna, Andula Jánosné Tárnok Julianna, Salamon József meghalt.

Kisküldorozsma: Káthy István, Nagy József, Farkas Balázs, Szógi Imre, Sőregi György meghalt.

nek — ha valahová egyáltalán — különféle érdekek szálai...

A szegedi újságíró

Az 1878. nyarán alapított *Szegedi Napló* a közjogi alapon álló ellenzék, a függetlenségi törekvések jelszavait írta zászlajára. Nem ismert semmiben szolidaritást a Tisza-kormányval, ellenben támogatást ígért azoknak a pártoknak, amelyek szövetkeznek egy hazafiúi kötelesség teljesítésére: a Tisza-kormány megbuktatására. 1881-től a lap a még radikálisabb ellenzék orgánusává vált.

A szerkesztőség „historiacsinálásnak” tekintette az újságírást, és nem üzletnek vagy szórakozásnak. Az 1879. évi nagy árvíz a régi Szegednek nemcsak a házaít mosta el, hanem régimódi, patriarchális társadalmi életét is. Az újjáépült város palotás metropolisszá lett, a társadalmi élet pedig az eddigi csendes kisvárosi jellegét veszítette el, és közeledett a „nagyvárossághoz”. Az anyagi rekonstrukciót nyomon követte a szellemi, s ennek pezsgővé tételében nagy szerepe volt a sajtónak. Az újság szellemére pedig a társadalmi élet fellendülése hatott jótékonyan. Olyan időszakban lépett Móra a szerkesztőség tagjai sorába, amikor eleven, friss és életszerű volt a *Szegedi Napló*. Irónk historiacsináló munkába kezdett, illetve kezdhettek bele.

Kiváló, s ugyanakkor kollegális érzületű felelősek, munkatársak fogadták a kezdő újságírókat a szerkesztőségben. A *Szegedi Napló* kiadóját Engel Lajosnak hívták. Piros képű, széles vállú, kemény kötésű ember volt, súlyban egymaga lenyomta volna a szerkesztőséget. Nagy kéz seméből annyiszor fénylett barátság Móra Ferenc-re. A főszerkesztő Kulinyi Zsigmond volt, aki-

tozthat az eredeti sorrendben. Az ellenőrzésnek ez a demokratikus formája azt szolgálja, hogy minél igazságosabb megítélés alapján azok jussanak először lakáshoz, akik leginkább rászorulnak.

Ezután állítja össze a hivatal annak a meghatározott számú igénylőnek a végleges névsorát, akik még az idén lakáshoz juthatnak. A jegyzéket a végrehajtó bizottság elé terjesztik, s ha ott jóváhagyták, ezt a szűkebb névsort is kifüggesztik a lakáshivatalban.

A végrehajtó bizottság a közelmúltban hagyta jóvá az 1974. évi lakáselosztási tervet. Eszerint Szegeden 350 állami, 400 tanácsi értékesítésű (szövetkezeti), 100 OTP és 100 OTP-munkáslakást adnak át lakóiknak. Az idén nagyobb lehetőség nyílik az állami lakások minőségének javára: 100 lakást ajánlott fel erre a célra a tanács.

Vállalta a lakáshivatal, hogy október 11-re nyithat azoknak a sokgyermekes családoknak a gondjait, akiknek minőségi cserére alkalmas lakásuk van, és tavaly december 31-ig beadták igénylésüket. A végrehajtó bizottság 100 állami és 40 szövetkezeti lakás cseréjét hagyta jóvá. Továbbra is cél, hogy a társbérleteket fokozatosan felszámolják: ezt a fo-

lyamatot 30 állami és 10 tanácsi értékesítésű (szövetkezeti) lakás biztosításával segíti a tanács. A Honvéd téri és a Londoni körüti volt lakótelepekből 40 állami és 10 szövetkezeti lakásba költözhetnek a lakók.

A lakáshivatal vezetője azt kéri az igénylőktől, hogy ne feledkezzenek meg arról, hogy a különböző változások három példányban kitöltött adatlapon (felfogadási idő alatt a hivatalban ingyen kapható) bejelentésük. Ehhez nem kell illetékbélyeget sem vásárolniuk. Minden változáshoz — fizetésemelés, új munkahely — 2 héten belül kell értesíteni a lakáshivaltat.

És még egy kérés, amelyvel az eddigi tapasztalatok alapján fordul az olykor talán érthetően türelmetlen vagy indulatos lakásigénylőkhöz a hivatal vezetője: kíméljék a papirokat, amelyek a névsor olvasható. Időbe és fáradságba került az összeállítás, s talán hasznosabb tevékenységre is fordíthatják a hivatal dolgozóinak munkáját, mint a névsorok sokszorosítására.

A tanácsok, a kérések megszívlelendők, hiszen nemcsak a hivatal, több száz lakásigénylő család érdekeit szolgálják.

Ch. A.

Gépesített paprikatermelés Kísérlet az Új Élet Tsz-ben

Néhánysoros hírben már beszámoltunk olvasóinknak arról, hogy a szegedi Új Élet Termelőszövetkezetben száz hektáron gépesítik a paprikatermelést. Kísérleti vállalkozásról van szó, az a lényege, hogy minden munkát géppel végeznek. Izzalmozásnak ígérkezik a próbálkozás, hiszen ennek a területnek egy részén a palántázás is elmarad, vetőgéppel végleges helyére vetik a paprikamagot. A növényápolás, vegyszerezés mellett újdonságnak számít a gépi betakarítás is. A termálvizes utóérlelő segíti, hogy vesz-

teség nélkül takarítható be a termést.

Ennél is meglepőbbnek tűnik a másik hír: néhány gazdaságban össze egy egyszerű lekaszálják a paprikát. Az úgynevezett első és második szedést kézzel végzik, de utána — fagyok előtt — nagy teljesítményű kaszálgéppel száraztól levágják. Naponta húsz holdról tudják egyetlen géppel betakarítani, és szintén utóérleléssel igyekeznek megmenteni azt, amit eddig a koraőszi fagyok szinte minden évben tönkretettek. Érdeklődéssel várjuk a kísérletek eredményét.

nek a sorsa úgy összeforrta a lappal, hogy közéleti sikerei sem tudták elszakítani tőle. A felelős szerkesztői pozíciót Békefi Antal töltötte be. „Nagyszívű és nagy talentumú ember, írónak is, embernek is kvalitás. ... a nevelő szerkesztők kivessző fájának legkülönbjé, de nekem mégis legfelejtetlenebb embernek” — írta róla Móra. A szerkesztőség tagja volt Tömörkény István is, „a ragyogó talentum”, „a magyar népvilág legkitűnőbb festője”. A belső munkatársak közé tartozott Sz. Szigethy Vilmos, a Napról-napra rovat ötletes, versben, prózában fürge tollú krónikása, Domokos László, a költőből lett újságíró, regényíró és szociológus, írónk meghitt, őszinte kenyeretársa. A *Szegedi Napló* munkatársainak barátjához tartozott a Homok álnéven író Cserzy Mihály, aki Tömörkény hatására rajzolgatta novelláiban, regényeiben a szegedi nép életét. Az írók gyakori vendégei voltak borbélyműhelyének. A szerkesztőség testületileg vett részt 1902. július 15-én Móra Ferenc és Walleszhausen Ilona esküvőjén Kiskunfélegyházán. Másnap az „előkelő” szegedi vendégek a *Szegedi Napló*ban köszönték meg a vendéglátást, és itt ünnepelték újházs kollégájukat. Ez is szép megnyilvánulás volt annak a baráti, családi érzelmeknek, ami összefűzte a szerkesztőség tagjait.

Mórát újságírói munkájában az is inspirálta, hogy az elmúlt évtizedekben országos híró írókat dajkált fel a *Szegedi Napló*. Amikor Békefi Antal a kezdő újságíróknak a 100 koronás havi fizetést említette, ezt is gyorsan hozzátette: „... hát nem sok, nem sok. De pótolja ki az a tudat, édes fiam, hogy ennél az asztalnál alkotta remekait Mikszáth Kálmán”. A legendából csak annyi volt igaz, hogy a *Szegedi Napló* munkatársai közé tartozott egykor Sebők Zsigmond, Gárdonyi Géza, Pósa Lajos, Thury Zoltán stb. mellett Mikszáth Kálmán is.

(Folytatjuk.)

Hegedűs András:

Móra Ferenc hétköznapijai

26. Még nem töltött el egy teljes hónapot sem új munkahelyén, de már ezt írhatta menyasszonyának: „És minden dicsekvés nélkül mondhatom, hogy úgy megszerették Szegeden az én együgyű, csendes természetemet, hogy csuda.” 1902. júniusában már az újságírói népszerűség jóizét is megérezte vele: olyanok köszöntötték az utcán, akiket sohase látott, akik csak az újságból ismerték a nevét. „Szóval jól esik tudni, érezni az embernek — írta haza —, hogy most már tartják valakinek Szegeden, ha Félégyházán nem is, a hol nyilván még útkaparónak se kellene.” 1905-ben így vallott egyik szegedi újságíró-barátjának: „Szeged. Ott kezdtem új életet, ott vagytok valahányan, akiket szeretek. Oda köt-